

HRVATSKI SABOR

KLASA: 561-01/26-01/1

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 17. veljače 2026.

Hs**NP*561-01/26-01/1*65-26-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Možemo!, aktom od 16. veljače 2026. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Damira Bakića, Sandru Benčić, Radu Borić, Ivanu Kekin, Jelenu Miloš, Dubravku Novak, Draženku Polović, Dušicu Radojčić, Uršu Raukar-Gamulin i Marina Živkovića, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Klub zastupnika Možemo!

Zagreb, 16. veljače 2026.

Hs**NP*561-01/26-01/1*6533-21-26-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA		
65 - HRVATSKI SABOR		
ZAGREB		
16-02-2026		
561-01/26-01/1	65	
6533-21-26-1	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) Klub zastupnika Možemo! podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Navedeni prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložit će zastupnici Damir Bakić, Sandra Benčić, Rada Borić, Ivana Kekić, Jelena Miloš, Dubravka Novak, Draženka Polović, Dušica Radojčić, Urša Raukar-Gamulin i Marin Živković.

Klub zastupnika Možemo!

Sandra Benčić, predsjednica

Klub zastupnika Možemo!

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O HRVATSKIM
BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI**

Zagreb, veljača 2026.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prava iz mirovinskog osiguranja kao i način određivanja mirovina hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata regulirana su Zakonom o hrvatskim braniteljima iz domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (ZOHBDR) i Zakonom o mirovinskom osiguranju (ZOMO).

U osnovi imamo dvije skupine umirovljenika hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Prvu skupinu čine branitelji umirovljeni prema ZOHBDR, dok drugu skupinu čine oni koji su umirovljeni prema ZOMO, ali su im mirovine određene u skladu sa ZOHBDR.

Mirovine za obje ove skupine u cijelosti isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje iz prvog stupa mirovinskog osiguranja. Pregled broja korisnika i iznosa njihovih mirovina u obje skupine dan je, sukladno zadnjim dostupnim informacijama (Statističke informacije HZMO, prosinac 2025, tablica 9b na str. 47 i tablica 22 DOM-6 na str. 150.), u sljedećim dvjema tablicama:

Branitelji umirovljeni prema ZOHBDR

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječna neto mirovina	Stož
Najniža (ZHBDR, članak 49)	3.353	643,54	7,63
Starosna prevedena iz invalidske	2.371	868,31	26,23
Invalidska	51.296	1.325,79	20,27
Obiteljska	15.405	1.514,14	15,22
UKUPNO	72.425	1.319,29	18,81

Branitelji umirovljeni prema ZOMO

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječna netomirovina	Stož
Starosna i prijevremena starosna	67.973	634,89	30,96

Vidljiva je znatna razlika između ovih podjednako brojnih skupina. U prvoj skupini gotovo u cijelosti se radi o invalidskim i obiteljskim mirovinama. Uvjeti za stjecanje prava na te mirovine kao i iznosi tih mirovina za pojedine kategorije korisnika definirani su člancima 26. – 56. u ZOHBDR. Najniža mirovina o kojoj je ovdje riječ definirana je člankom 49.

ZOHBDR i ta se mirovina i u svojoj definiciji i u visini razlikuje od najniže mirovine za opću populaciju definirane člankom 87. u ZOMO.

U drugu skupinu spadaju hrvatski branitelji iz Domovinskog rata umirovljeni prema ZOMO i svi su oni korisnici starosne mirovine ili prijevremene starosne mirovine. U prosjeku umirovljenici iz ove skupine imaju 65% više ostvarenog staža, a mirovina im je više nego upola manja (48%) u odnosu na korisnike iz prve skupine.

Nesrazmjer je vrlo velik i nameće se potreba za poboljšanjem materijalnog statusa ove druge skupine umirovljenika hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, ne dirajući status i visinu materijalnih prava prve skupine.

Braniteljima iz druge skupine koji idu u mirovinu prema općim propisima, to jest prema ZOMO iznos mirovine se računa uz sljedeće pogodnosti koje proizlaze iz ZOHBDR:

1. Prema članku 55. ZOHBDR vrijeme sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske (ne nužno u borbenom sektoru) računa se kao staž u dvostrukom trajanju,
2. Prema članku 31. stavku 2. ZOHBDR prosječni vrijednosni bod utvrđuje se prema vrijednosnom bodu u godini koja prethodi godini u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu,
3. Prema članku 27. ZOHBDR osobni bodovi se uvećavaju za određeni postotak u ovisnosti o broju dana provedenih u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru; povrh toga, taj postotak se uvećava za daljnjih 10 postotnih poena za dragovoljce.

U svim ostalim aspektima starosne i prijevremene starosne mirovine računaju se po odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju. Konkretno, mjesečni iznos mirovine računa se po formuli

$$M = PF \cdot VB_p \cdot s \cdot MF \cdot AVM$$

pri čemu je PF polazni faktor, VB_p označava prosječne vrijednosne bodove, s je ukupni mirovinski staž, MF je mirovinski faktor, a AVM je novčani iznos koji se naziva aktualna vrijednost mirovine. Osobni bodovi definiraju se kao umnožak polaznog faktora PF, prosječnih vrijednosnih bodova VB_p i staža s .

Prethodno nabrojane točke 1-3 opisuju kako se osobni bodovi branitelja određuju pogodnije u odnosu na opće uvjete: prosječni vrijednosni bodovi se određuju na povoljniji način, efektivni staž se uvećava temeljem sudjelovanja u obrani zemlje u borbenom sektoru, a ukupni iznos osobnih bodova se onda još dodatno uvećava za određeni postotak.

Mirovinski faktor je veličina koja poprima vrijednosti između 0 i 1, a njome se specifično reguliraju iznosi invalidskih i obiteljskih mirovina. Za sve starosne i prijevremene starosne mirovine vrijedi $MF=1$.

Kad je riječ o starosnim mirovinama i starosnim mirovinama za dugogodišnjeg osiguranika i prijevremenim mirovinama zbog stečaja poslodavca polazni faktor iznosi 1. Kod starosnih mirovina osiguranika koji su nastavili raditi i nakon navršenja dobi za starosno umirovljenje, polazni faktor se uvećava za 0,45 % za svaki mjesec proveden u službi nakon navršene dobi potrebne za stjecanje prava na starosnu mirovinu. Kod dugogodišnjih osiguranika koji nastave

raditi nakon ispunjenja uvjeta za stjecanje statusa dugogodišnjeg umirovljenika polazni faktor se povećava za 0,15 % za svaki dodatni mjesec rada. Kod prijevremenog umirovljenja polazni faktor se pak smanjuje za 0,20 % za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu u odnosu na propisanu dob za starosno umirovljenje. No to smanjenje je samo privremeno i prestaje se primjenjivati nakon navršenih 70 godina života.

Intencija je ovog prijedloga zakona poboljšati materijalni status umirovljenika hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su umirovljeni prema ZOMO, a mirovine su im određene prema ZOHBDR, da se iznosi njihovih mirovina na primjeren način približe visini braniteljskih mirovina iz prve skupine. To je potrebno učiniti, a ovim prijedlogom zakona taj cilj se dostiže minimalnom intervencijom u ZOHBDR, bez narušavanja dizajna sustava.

Ključna izmjena koju ovaj prijedlog zakona predviđa jest da se svim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata koji idu u mirovinu prema ZOMO povrh prethodno nabrojanih pogodnosti doda još jedna, naime da se u startu polazni faktor odredi na vrijednost $PF=1,20$, umjesto dosadašnje vrijednosti $PF=1$.

Tada, nakon ovakvog podešavanja startnog polaznog faktora, taj polazni faktor se treba dodatno povećati za po 0,45 % ili 0,15 % za dodatne mjesece rada ili eventualno smanjiti za po 0,20 % za svaki mjesec prijevremenog umirovljenja, kako je to prethodno opisano za pojedine skupine osiguranika.

Ovakvo rješenje je u duhu ostalih odredbi ZOHBDR kojima se određuju mirovinska prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Naime, taj zakon u članku 32. predviđa identičan instrument za invalidske mirovine, to jest korekciju polaznog faktora: polazni faktor se za korisnike invalidske mirovine određuje na vrijednost $PF=1,50$, odnosno za pripadnike gardijske postrojbe, specijalne policije u vrijeme obrane suvereniteta Republike Hrvatske i dragovoljce korisnike invalidske mirovine na vrijednost $PF=1,85$.

Predloženo uvećanje polaznog faktora na startnu vrijednost $PF=1,20$ primjenjivalo bi se danom stupanja na snagu ove izmjene na sve hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su već umirovljeni prema ZOMO, kao i na one koji će u budućnosti biti umirovljeni prema ZOMO. Svima koji su već u mirovini na koju je pravo stečeno prema ZOMO, a iznos mirovine određen prema ZOHBDR, mirovine bi se temeljem ovog predloženog zakona povećale za približno 20%.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog zakona zahtijevala bi dodatna sredstva iz državnog proračunu koja bi se trebala predvidjeti u Financijskom planu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Procjenjuje se da bi za cjelogodišnji efekt primjene ovog zakona u prvoj godini trebalo osigurati približno 120.000.000, a u sljedeće dvije godine 125.000.000 i 130.000.000 eura, respektivno.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 1.

U članku 26. stavak (3) briše se.

Članak 2.

Iza članka 27. dodaje se novi članak 27.a koji glasi:

Članak 27.a

- (1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata iz članka 3 ovog zakona polazni faktor iznosi 1,20 za određivanje
 1. starosne mirovine,
 2. starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika,
 3. prijevremene starosne mirovine zbog stečaja poslodavca.
- (2) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata određuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka smanjuje za 0,20 % za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisane ovim Zakonom ili Zakonom o mirovinskom osiguranju.
- (3) Polazni faktor za određivanje starosne mirovine hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji prvi put stječe mirovinu nakon navršene starosne dobi propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu prema ovome Zakonu ili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju utvrđuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka povećava za 0,45 % po mjesecu za svaki mjesec nakon navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu.
- (4) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata korisniku prijevremene starosne mirovine, starosne mirovine i starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika kojima je mirovina određena primjenom polaznog faktora manjeg od 1,20 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će po službenoj dužnosti odrediti prijevremenu starosnu mirovinu, starosnu mirovinu i starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika bez smanjenja polaznog faktora iz stavka 2. ovoga članka od prvog dana idućeg mjeseca u kojem je korisnik navršio 70 godina života.

Članak 3.

U članku 28. stavak (3) mijenja se i glasi:

- (3) Mirovina iz stavaka 1. i 2. ovoga članka određuje se prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uz primjenu članka 27. i članka 27.a, stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 4.

U članku 51. stavak (2) mijenja se i glasi:

(2) Polazni faktor za određivanje najniže prijevremene starosne mirovine određuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka smanjuje prema članku 27a. stavku 2. ovoga Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 5.

Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i prijevremene starosne mirovine kojima je mirovina određena primjenom Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji (NN 121/17, 98/19, 84/21, 156/23) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje po službenoj će dužnosti ponovno odrediti starosnu mirovinu, odnosno starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu prema ovome Zakonu, bez donošenja rješenja, ako je to za korisnika povoljnije.

Članak 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

V. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovdje je riječ samo o tehničkoj izmjeni. Stavak (3) članka 26. važećeg zakona se faktički ne izostavlja, već se premješta u novopredloženi članak 27.a i postaje stavak (2) članka 27.a. Ta odredba sada prirodnije spada u članak 27.a s obzirom da i ostale odredbe tog članka govore o varijacijama polaznog faktora u pojedinim slučajevima. Dodatno, sada se i tu eksplicira da je referentni polazni faktor koji podliježe smanjivanju u slučaju prijevremenog umirovljenja sada 1,20, a ne, kao do sada 1.

Uz članak 2.

Ovdje se u stavku (1) novog članka 27.a uvodi ključna izmjena, naime određuje se da se polazni faktor pri određivanju starosne i prijevremene starosne mirovine podiže s dosadašnje vrijednosti 1 na vrijednost 1,20. Ostali stavci novog članka 27.a prate odgovarajuće odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju. Polazni faktor se ne mijenja kod određivanja starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i prijevremene starosne mirovine zbog stečaja poslodavca. U drugu ruku, polazni faktor se s početne vrijednosti 1,20 povećava ili smanjuje, kako je to predviđeno Zakonom o mirovinskom osiguranju u slučaju nastavka rada nakon navršene dobi za stjecanje prava na starosnu mirovinu, odnosno odlaska u prijevremenu mirovinu. Dodatno, sada se u stavku (4) novog članka 27.a eksplicitno navodi da redukcija iznosa prijevremene mirovine, odnosno smanjenje polaznog faktora prestaje nakon navršenih 70 godina života.

Uz članak 3.

Ovdje se mijenja članak 28. važećeg zakona koji govori o starosnoj mirovini dugogodišnjih osiguranika kako bi se uvažila odredba novouvedenog članka 27.a u kojem se utvrđuje polazni faktor 1,20.

Uz članak 4.

Ovo je samo tehnička izmjena jer je stavak (3) članka 26. sada postao, u nešto izmijenjenom obliku, stavak (2) članka 27.a.

Uz članak 5.

Ovime se određuje da se odredbe ovog zakona primjenjuju i na starosne i prijevremene starosne mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koje su već u isplati.

Uz članak 6.

Ovim člankom se određuje početak stupanja na snagu ovog zakona.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 26. (NN 121/17, 84/21)

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju (»Narodne

novine«, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15., 120/16., 18/18., 62/18., 115/18. i 102/19.) i njegovim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu: Zakon o mirovinskom osiguranju), ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, ovisno o razdoblju sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru, dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisana Zakonom o mirovinskom osiguranju snižava se, i to:

a) za četiri mjeseca ako je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru sudjelovao od 100 dana do pet mjeseci ili

b) za po jedan mjesec za svaki mjesec sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru ako je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru sudjelovao više od pet mjeseci.

(3) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta sudjelovali u borbenom sektoru određuje se tako da se polazni faktor za starosnu mirovinu iz članka 85. stavka 1. točke 4. Zakona o mirovinskom osiguranju smanjuje za 0,2% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

Članak 27.

(1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora, koji na temelju navršenoga mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremenu starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu zbog stečaja poslodavca prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju, osobni bod povećava se ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru, i to:

hrvatskom branitelju	do 30 dana	0,5%
hrvatskom branitelju	od 31 do 60 dana	1%
hrvatskom branitelju	od 61 do 90 dana	1,5%
hrvatskom branitelju	od 91 do 120 dana	2%
hrvatskom branitelju	od 121 do 150 dana	3%
hrvatskom branitelju	od 151 do 180 dana	4%
hrvatskom branitelju	od 181 do 210 dana	5%
hrvatskom branitelju	od 211 do 240 dana	6%
hrvatskom branitelju	od 241 do 270 dana	7%
hrvatskom branitelju	od 271 do 300 dana	8%

hrvatskom branitelju	od 301 do 330 dana	9%
hrvatskom branitelju	od 331 do 360 dana	10%
hrvatskom branitelju	od 361 do 480 dana	12%
hrvatskom branitelju	od 481 do 600 dana	14%
hrvatskom branitelju	od 601 do 720 dana	16%
hrvatskom branitelju	od 721 do 840 dana	18%
hrvatskom branitelju	od 841 do 960 dana	20%
hrvatskom branitelju	od 961 do 1080 dana	22%
hrvatskom branitelju	od 1081 do 1200 dana	24%
hrvatskom branitelju	od 1201 do 1320 dana	26%
hrvatskom branitelju	od 1321 do 1440 dana	28%
hrvatskom branitelju	od 1441 i više dana	30%
hrvatskom branitelju	dragovoljcu – ovisno o broju dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske	na postotak predviđen za određeni broj dana dodaje se 10%

(2) Pod pojmom mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za povećanje osobnog boda mirovine prema odgovarajućim odredbama ovoga Zakona podrazumijeva se mirovina priznata i određena prema članku 79. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju odnosno odgovarajuće odredbe prijašnjeg općeg propisa o mirovinskom osiguranju.

Članak 28.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, pripadnik borbenog sektora, ima pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika kada ispuni uvjete staža osiguranja i životne dobi propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju.

(2) Za stjecanje prava na mirovinu iz stavka 1. ovoga članka, vrijeme sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koje mu se računa kao staž osiguranja ili kao poseban staž u dvostrukom trajanju uračunava se kao staž osiguranja za uvjete staža osiguranja propisane za

stjecanje prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(3) Mirovina iz stavaka 1. i 2. ovoga članka određuje se prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uz primjenu članka 27. ovoga Zakona.

(4) Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može steći osoba koja je navršila životnu dob za starosnu mirovinu iz članka 26. ovoga Zakona.

Članak 51.

(1) Najniža mirovina iz članka 49. ovoga Zakona određuje se uz primjenu polaznog faktora 1,0.

(2) Polazni faktor za određivanje najniže prijevremene starosne mirovine određuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka smanjuje prema članku 26. stavku 3. ovoga Zakona.